

1.

Co warto wiedzieć o firmie i skąd uzyskać informacje o jej kondycji finansowej?

Zanim podejmiemy decyzję, czy i gdzie ulokować wolne środki pieniężne lub też z kim chcemy podjąć działania biznesowe, powinniśmy zastanowić się, co chcemy wiedzieć o firmie z którą zamierzamy współpracować. Oceniając kondycję finansową jakiegokolwiek firmy prowadzącej działalność, zadajemy pytania: czy dysponuje ona środkami pieniężnymi (w kasie, na rachunku bankowym), czy dysponuje nieruchomościami, materiałami, towarami itd. Interesuje nas także, jaka jest ogólna wartość wszystkich zasobów (składników majątkowych), którymi dysponuje firma. Chcemy wiedzieć, czy firma ma długi i jaki jest efekt prowadzonej przez nią działalności. Czy osiąga zyski, czy ponosi straty?

Celem tego rozdziału jest przekazanie wiedzy niezbędnej do podejmowania działań biznesowych i zrozumienia podstawowych elementów sprawozdania finansowego.

1.1. Co warto wiedzieć o firmie?

Przed podjęciem decyzji ekonomicznej związanej z określoną firmą warto uzyskać informacje, czy jest wiarygodna, jakie są jej perspektywy, jak jest zarządzana, jakie zagrożenia mogą wystąpić, ile jest warta na rynku. Ocenę rzetelności firmy i jej zdolności do terminowego wywiązywania się ze zobowiązań określamy mianem standingu finansowego lub kondycji finansowej. Na kondycję finansową szczególny wpływ mają: pozycja finansowa, określana także jako sytuacja majątkowa oraz efektywność gospodarowania.

Sytuacja majątkowa firmy zależy od środków gospodarczych (zasobów) w jakie została wyposażona oraz jej zobowiązań (długów). Warto wiedzieć, czy zasoby, którymi dysponuje firma są odpowiednie do zakresu prowadzonej przez nią działalności, jaki jest stopień zużycia składników majątkowych eksploatowanych przez dłuższy okres, jak długo przechowywane są zapasy materiałów, wyrobów gotowych czy towarów. Zużyty majątek jest mniej efektywny i droższy w eksploatacji. Jeśli firma posiada tylko stare środki trwale może to oznaczać, że się nie rozwija. Wysoki stan zapasów towarów czy wyrobów gotowych może oznaczać, że przedsiębiorstwo nie może ich sprzedać, gdyż nie są atrakcyjne dla klientów. Należy pamiętać, że zapasy trzeba magazynować i finansować, co generuje koszty. Powinniśmy się zainteresować, czy klienci płacą za kupione dobra i usługi. Jeśli należności od odbiorców rosną i wzrost ten nie jest uzasadniony znacznym zwiększeniem sprzedaży, należy to uznać za niebezpieczne. Na sytuację majątkową firmy duży wpływ ma stan jej zadłużenia, zarówno wobec dostawców materiałów, towarów lub usług, jak i z tytułu zaciągniętych kredytów. Brak spłat należności przez odbiorców może oznaczać, że firmie zabraknie w najbliższym czasie gotówki. Zwiększenie zobowiązań, czyli opóźnienia w regulowaniu bieżących zobowiązań, może zniechęcić jej dostawców do współpracy. Wysoki stan należności i zobowiązań może oznaczać utratę płynności, która jest najczęstszą przyczyną upadku firm. Należy także zwrócić uwagę na znaczne zmniejszenia stanu środków pieniężnych posiadanych przez firmę. Powodem może być konieczność spłaty wymagalnych kredytów bankowych. Jeżeli w firmie w dłuższym okresie nie występują nadwyżki gotówki, w przyszłości konsekwencją mogą być problemy z płatnościami. Warto rozpoznać sygnały o trudnościach finansowych na długo przed bankrutem firmy.

Na kondycję finansową ma wpływ wiele czynników, w tym złe zarządzanie. O tym, jak firma jest zarządzana mogą świadczyć osiągnięte wyniki. Zysk netto jest bowiem traktowany jako

podstawa oceny zarządu firmy. Aby ocenić pracę zarządu, należałoby zobaczyć co się składa na wynik firmy, jakie uzyskano przychody ze sprzedaży dóbr czy usług w analizowanym okresie i w okresach poprzednich, a także jak kształtowały się w analogicznych okresach koszty dotyczące tej sprzedaży. Jednym z ważniejszych symptomów pogarszającej się kondycji finansowej firmy są niższe niż w poprzednim okresie przychody ze sprzedaży. Niepokojącym zjawiskiem jest osiągnięcie straty ze sprzedaży, świadczy to bowiem, że uzyskano przychody niższe niż poniesione koszty. Mając informacje o tym co wpłynęło na wynik netto, czyli jakie przychody i koszty osiągnęła firma z podstawowej działalności operacyjnej¹, a jakie z innych źródeł, a więc pozostałej działalności operacyjnej, działalności inwestycyjnej i finansowej, możemy wykryć symptomy zagrożenia przyszłego rozwoju firmy. Zmniejszający się udział wyniku ze sprzedaży przy zwiększającym się udziale wyniku z pozostałej działalności operacyjnej może świadczyć o złej sytuacji firmy i wyprzedzały składników majątkowych, czyli działaniach zmierzających do przetrwania. Duże zaangażowanie w działalność inwestycyjną firmy produkcyjnej (np. obrót akcjami) powoduje, że zysk nie powstaje w rezultacie podstawowej działalności operacyjnej (produkcyjnej). Rosnące koszty finansowe oznaczają często korzystanie z drogich kredytów. Wśród kluczowych czynników mających wpływ na przyszłą kondycję finansową firmy można wymienić osiągane przychody, terminowość spłaty zobowiązań oraz poziom zapasów.

1.2. Skąd uzyskać informacje o sytuacji majątkowej firmy, czyli o czym informuje bilans?

Jeśli chcesz wiedzieć „ile jesteś wart” musisz rozpocząć od zestawienia wszystkiego co posiadasz, a następnie zastanowić

¹ Szerzej w rozdziale 4.5.

się, jaka jest wartość każdej pozycji tego zestawienia. Zakładając, że pracujesz już pewien czas, zapewne masz mieszkanie, meble, samochód, zapas żywności i gotówkę. Masz także zapewne długi. Zaciągnąłeś bowiem kredyt hipoteczny przy zakupie mieszkania, nie zapłaciłeś jeszcze rachunków za telefon, gaz i energię elektryczną. Aby ustalić „ile jesteś wart” musisz od tego co posiadasz odjąć długi. Przykładowe zestawienie twojego majątku zawiera tabela 1.1.

Tabela 1.1. Zestawienie majątku Andrzeja Iksińskiego na dzień 30 czerwca 2009

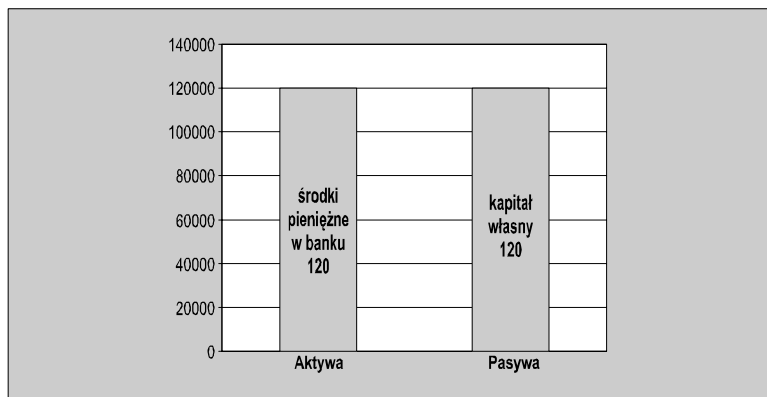
Co posiadam?	Kwota w złotych
Mieszkanie	300 000
Samochód	20 000
Meble	8 000
Żywność	600
Gotówka	<u>3 400</u>
Razem	<u>332 000</u>
Jakie są moje długi?	Kwota w złotych
Kredyt hipoteczny	180 000
Niezapłacone rachunki	<u>4 000</u>
Razem	<u>184 000</u>
„Ile jestem wart?”	<u>148 000</u>

Informacja o tym „ile jesteś wart” oznacza, że taka jest wartość tego co sam wypracowałeś, co sam wniosłeś, co należy do Ciebie.

Bilans pokazuje sytuację finansową firmy w określonym dniu, np. 31 grudnia 2009 roku. Stanowi on fotografię firmy w określonym momencie. Gdybyśmy chcieli i mogli, taką fotografię można byłoby robić po każdym dniu działalności.

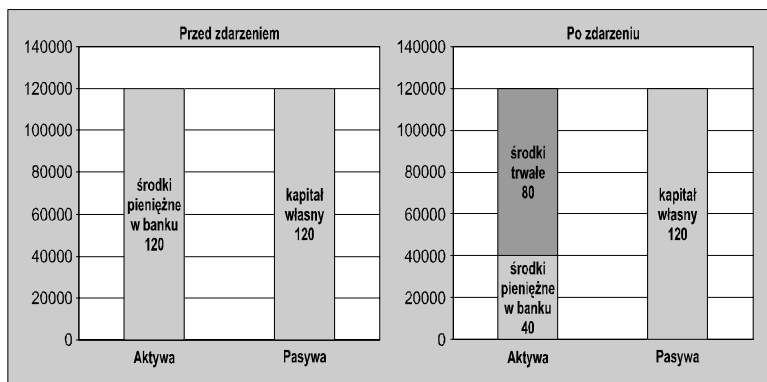
Załóżmy, że w firmie „*Jan Kowalski – architekt krajobrazu*” wystąpiły w pierwszych dniach działalności pewne zdarzenia. Popatrzmy, jaki wpływ miały zdarzenia na sytuację majątkową firmy Pana Kowalskiego.

Zdarzenie pierwsze: Jan Kowalski rozpoczyna działalność w spółce jawnej „Jan Kowalski – architekt krajobrazu” i otwiera rachunek bankowy wnosząc depozyt 120 000 zł.

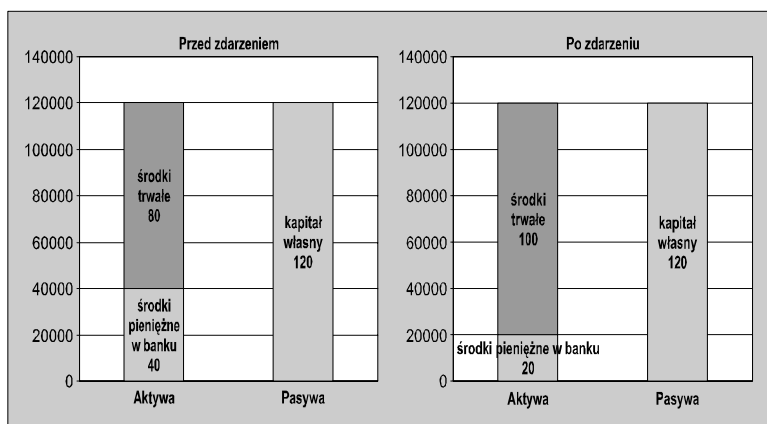
W ten sposób powstała nowa jednostka, której majątek składa się ze środków pieniężnych o wartości 120 000 zł. Środki te pochodzą z oszczędności J. Kowalskiego, jest to jego wkład własny, czyli kapitał własny właściciela.

Zdarzenie drugie: J. Kowalski kupuje dla firmy samochód dostawczy dokonując przelewu 80 000 zł. Przelew nastąpił z otwartego wcześniej rachunku bankowego. Konsekwencją transakcji jest zmniejszenie stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym i pojawienie się drugiego składnika majątku – środka trwałego. Ponieważ zapłata nastąpiła z własnych środków, kapitał własny nie uległ zmianie.

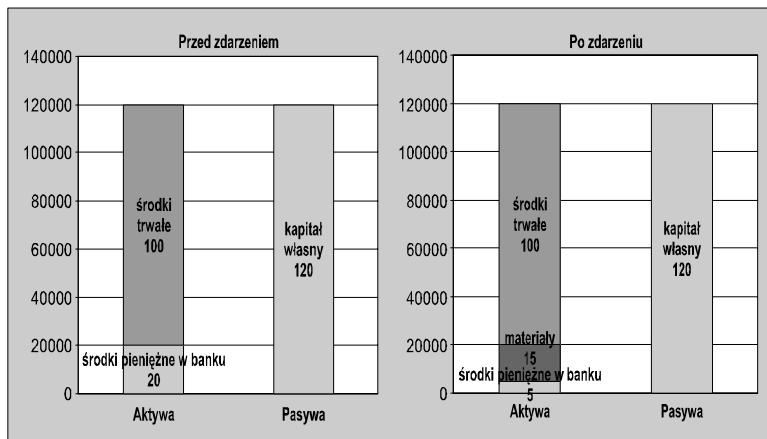

Zdarzenie trzecie: J. Kowalski zawiera umowę z klientem na urządzenie ogrodu na kwotę 70 000 zł. Termin wykonania usługi i płatności 30 dni. Zawarcie umowy nie wpłynęło na zmianę sytuacji majątkowej firmy.

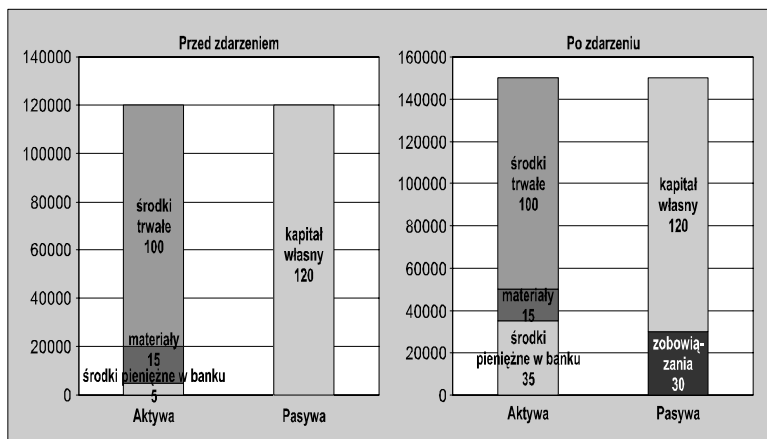
Zdarzenie czwarte: J. Kowalski kupuje kosiarkę płacąc 20 000 zł. Przelew nastąpił z jego rachunku bankowego. Konsekwencją transakcji jest zmniejszenie stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym i zwiększenie wartości drugiego składnika majątku – środków trwałych. Ponieważ zapłata nastąpiła z własnych środków, kapitał własny nie uległ zmianie.

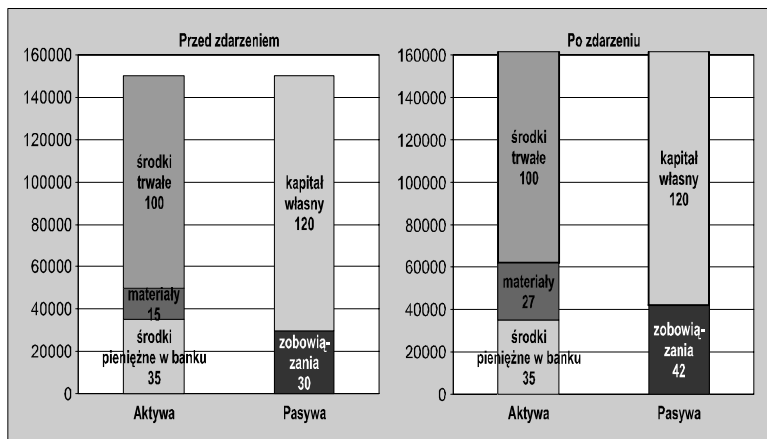
Zdarzenie piąte: J. Kowalski kupuje narzędzia ogrodnicze za 10 000 zł i rośliny za 5 000 zł, przelew z rachunku bankowego na 15 000 zł. Narzędzia ogrodnicze, podobnie jak rośliny, zostały zakwalifikowane do materiałów, gdyż zużywają się szybko przy pracach wykonywanych na rzecz jednego klienta. Konsekwencją transakcji jest zmniejszenie stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym i pojawienie się trzeciego składnika majątku – materiałów. Ponieważ zapłata nastąpiła z własnych środków, kapitał własny nie uległ zmianie.

Zdarzenie szóste: J. Kowalski pożycza od swojego ojca 30 000 zł na potrzeby firmy. Zaciągnięcie pożyczki zmieniło sytuację finansową firmy. Wzrósł stan środków pieniężnych o 30 000 zł. Źródłem tych środków jest dług zaciągnięty u ojca i dlatego pojawią się zobowiązania, które zwiększą wartość pasywów. W ten sposób suma bilansowa wzrośnie o 30 000 zł.

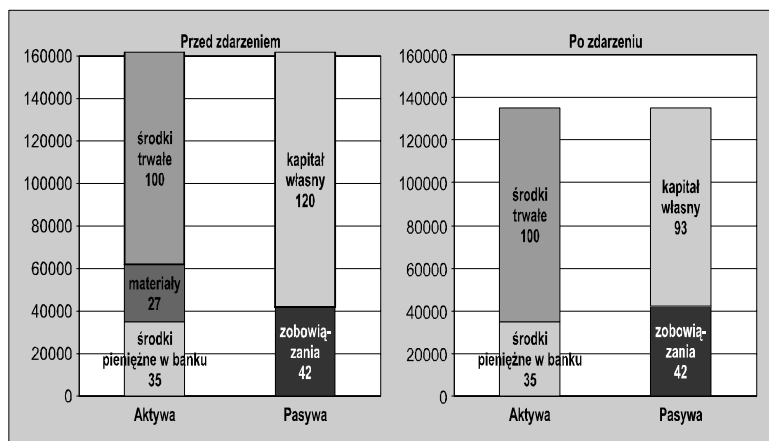
Zdarzenie siódme: J. Kowalski kupuje urządzenia do nawadniania ogrodu za 12 000 zł. Termin płatności 20 dni. Urządzenia te zostaną zainstalowane w ogrodzie klienta, dlatego zostaną zakwalifikowane do materiałów. Termin płatności 20 dni oznacza, że do momentu zapłaty J. Kowalski ma zobowiązanie wobec dostawcy urządzeń.

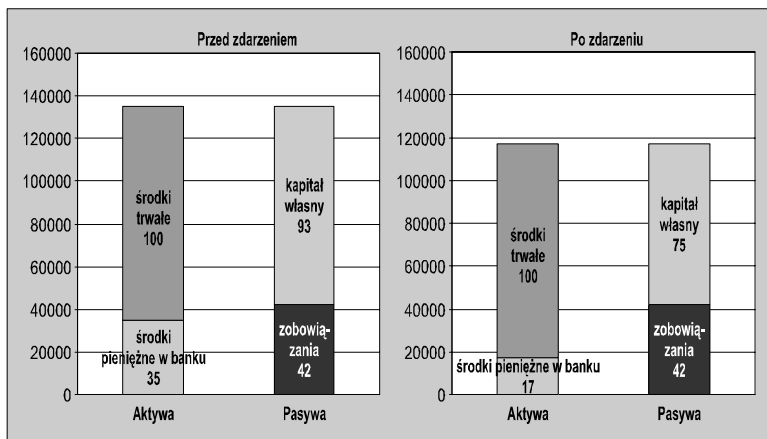
Wzrosła wartość materiałów o 12 000 zł. Źródłem tych środków jest dług zaciągnięty u dostawcy i dlatego pojawiają się zobowiązania, o które wzrosną pasywa. Zakup urządzeń z przesuniętym terminem płatności zmienił sytuację majątkową firmy. Wzrósł stan aktywów o 12 000 oraz pasywów o 12 000 zł. W ten sposób suma bilansowa wzrosła o 12 000 zł.

Zdarzenie ósme: J. Kowalski zatrudnia pracowników. Wynagrodzenia płatne po wykonaniu pracy. Zawarcie umowy nie wpłynęło na zmianę sytuacji majątkowej firmy.

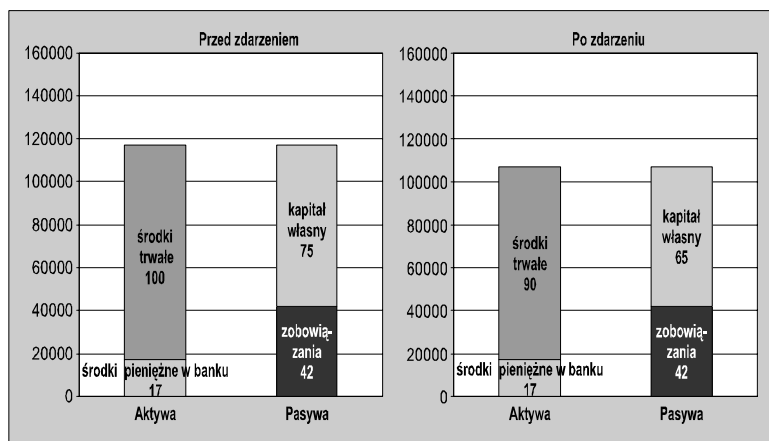
Zdarzenie dziewiąte: Przy urządzeniu ogrodu zużyto wcześniej zakupione rośliny i narzędzia o wartości 15 000 zł oraz zainstalowano urządzenia do nawadniania ogrodu o wartości 12 000 zł. W sumie nastąpiło wykorzystanie wszystkich materiałów o wartości 27 000 zł. Suma aktywów uległa więc zmniejszeniu o 27 000 zł. Ponieważ nie otrzymano jeszcze żadnego ekwiwalentu za wykorzystane materiały, zdarzenie to wpłynęło na zmniejszenia kapitału własnego firmy o 27 000 zł. W ten sposób suma bilansowa uległa zmniejszeniu o 27 000 zł.

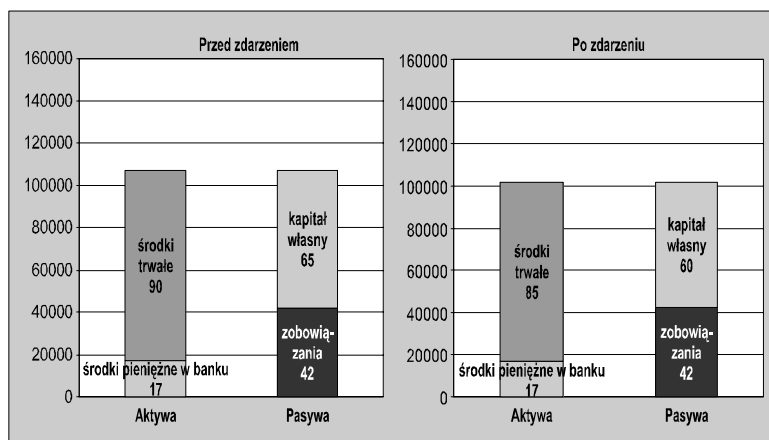
Zdarzenie dziesiąte: J. Kowalski wypłaca pracownikom wynagrodzenia, 18 000 zł przelewem z banku. Wypłata wynagrodzeń spowodowała zmniejszenie stanu środków pieniężnych. Suma aktywów uległa więc zmniejszeniu o 18 000 zł. Ponieważ nie otrzymano jeszcze żadnego ekwiwalentu za pracę pracowników, zdarzenie to wpłynęło na zmniejszenia kapitału własnego firmy o 18 000 zł. W ten sposób suma bilansowa uległa zmniejszeniu o 18 000 zł.

Zdarzenie jedenaste: Przy wykonywaniu usługi Kowalski wykorzystywał samochód dostawczy. Jego wartość uległa zmniejszeniu o 10 000 zł. Spowodowało to zmniejszenie wartości środków trwałych o 10 000 zł. Ponieważ nie otrzymano jeszcze żadnego ekwiwalentu za zużyty samochód, zdarzenie to wpłynęło na zmniejszenia kapitału własnego firmy o 10 000 zł. W ten sposób suma bilansowa uległa zmniejszeniu o 10 000 zł.

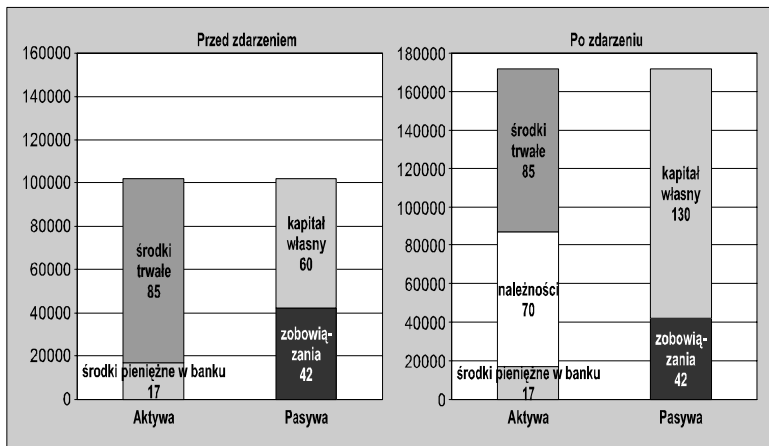

Zdarzenie dwunaste: Przy wykonywaniu usługi Kowalski wykorzystywał kosiarkę, której wartość obniżyła się o 5 000 zł. Spowodowało to zmniejszenie wartości środków trwałych o 5 000 zł. Ponieważ nie otrzymano jeszcze żadnego ekwiwalentu za zużyta kosiarkę, zdarzenie to wpłynęło na zmniejszenia kapitału własnego firmy o 5 000 zł. W ten sposób suma bilansowa uległa zmniejszeniu o 5 000 zł.

Zdarzenie trzynaste: J. Kowalski kończy prace przy urządzaniu ogrodu i wystawia rachunek dla klienta na 70 000 zł. Termin płatności 14 dni. Zgodnie z umową klient zapłaci za wykonaną usługę za 14 dni. W aktywach bilansu pojawi się nowy składnik majątku – należności od klienta.

Odbiór pracy przez klienta oraz wystawienie mu faktury oznacza, że Pan Kowalski otrzyma ekwiwalent za zużyte materiały, środki trwałe itd. Zdarzenie to wpłynęło na zwiększenie kapitału własnego firmy o 70 000 zł. W ten sposób suma bilansowa uległa zwiększeniu o 70 000 zł.

Popatrzmy jak będzie wyglądał bilans w dniu otwarcia firmy (bilans otwarcia) i po zakończeniu wszystkich transakcji (bilans zamknięcia).

Bilans otwarcia firmy „*Jan Kowalski – architekt krajobrazu*” w dniu rozpoczęcia działalności (jest to 10 marzec 2009 roku) przedstawia się następująco:

„Jan Kowalski – architekt krajobrazu” Bilans sporządzony na dzień 10 marca 2009 r. (w zł)			
AKTYWA		PASYWA	
Środki pieniężne w banku	120 000	Kapitał własny	120 000
Ogółem aktywa	120 000	Ogółem pasywa	120 000

Bilans firmy „*Jan Kowalski – architekt krajobrazu*” na koniec roku przedstawia się następująco:

„Jan Kowalski – architekt krajobrazu” Bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2009 r. (w zł)			
AKTYWA		PASYWA	
Środki trwałe	85 000	Kapitał własny	130 000
Należności	70 000	Zobowiązania	42 000
Środki pieniężne w banku	17 000		
Ogółem aktywa	172 000	Ogółem pasywa	172 000

Kapitał własny firmy „*Jan Kowalski – architekt krajobrazu*” zwiększył się o 10 000 zł, tyle J. Kowalski zarobił na wykonanych usługach.

Suma bilansowa od momentu rozpoczęcia działalności uległa zwiększeniu o 52 000 zł. Stan środków pieniężnych zmniejszył się o 103 000 zł. Firma dysponuje środkami trwałymi o wartości 85 000 zł. Należności od klientów wynoszą 70 000 zł. Kapitał własny powiększył się o 10 000 zł. Firma ma zobowiązania w wysokości 42 000 zł (12 000 wobec dostawców i 30 000 wobec ojca Kowalskiego).

1.3. Skąd uzyskać informacje o efektach (wynikach) działalności firmy?

Efekty działalności firmy znajdują odbicie w zmianach zarówno wartości zasobów (aktywów), jak i źródeł ich finansowania (pasy-

wów). Jeżeli jednostka sprzeda wykonane usługi czy wytworzone wyroby po cenie wyższej niż koszt ich wytworzenia, wówczas wzrasta wielkość środków pieniężnych (suma aktywów się zwiększa) i jednocześnie pojawia się zysk, zwiększający kapitał własny (suma pasywów się zwiększa). Jeżeli wytworzy wyroby, których nikt nie zechce kupić, wówczas nastąpi zużycie surowców i innych zasobów (zmniejszy się suma aktywów) i pojawi się strata (suma pasywów się zmniejszy).

Bilans pokazuje sytuację finansową firmy w określonym momencie czasowym. Sporządzenie bilansu na kolejny moment czasowy, np. 31 grudnia 2009 r., pozwala zauważyć zwiększenie czy zmniejszenie sumy bilansowej, nie informuje jednak o tym, jaka była przyczyna zmian w sumie aktywów i pasywów. Informacji o zdarzeniach, które miały wpływ na wynik finansowy jednostki, dostarcza rachunek zysków i strat.

Podstawą obliczenia wyniku finansowego (zysku lub straty) jest ustalenie różnicy pomiędzy przychodami z działalności firmy a ponoszonymi kosztami.

Przy kalkulacji wyniku finansowego firmy „*J. Kowalski – architekt krajobrazu*” należy:

1	Ustalić wartość sprzedanych, w okresie objętym sprawozdaniem (10 dni), usług
2	Odjąć od tej sumy:
a	Wartość zużytych materiałów
b	Wynagrodzenia pracowników
c	Równowartość zużycia wykorzystywanych środków trwałych (amortyzację)

Rachunek zysków i strat firmy „**J. Kowalski – architekt krajobrazu**” za okres od 10 marca do 31 grudnia 2009 będzie wyglądał następująco:

„Jan Kowalski – architekt krajobrazu” Rachunek zysków i strat za okres od 10 marca do 31 grudnia 2009 r. (w zł)	Rok 2009
I. Przychody ze sprzedaży usług	70 000
II. Koszty działalności:	60 000
Koszt zużytych materiałów (roślin, narzędzi, urządzeń) 27 000	
Koszty wynagrodzeń pracowników 18 000	
Koszty amortyzacji samochodu i kosiarki 15 000	
III. Zysk netto	10 000

Osiągnięty zysk wpłynął na zwiększenie kapitału własnego, który jest wkładem finansowym właściciela (właścicieli). Wkład ten jest bezterminowy, lecz jego wysokość ulega zmianom na skutek dostosowywania do zmieniających się potrzeb firmy.

Przyczyny zmian wielkości kapitału własnego można podzielić na dwie zasadnicze grupy:

- zmiany spowodowane wniesieniem lub wycofaniem wkładu przez właściciela(li),
- zmiany będące efektem działalności firmy w postaci zysku lub straty.

Analizę zmian wielkości kapitału własnego możemy przedstawić w postaci zestawienia zmian w kapitale własnym. Poniżej prezentowane są zmiany wielkości kapitału własnego firmy „**Jan Kowalski – architekt krajobrazu**”.

„Jan Kowalski – architekt krajobrazu” Zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od 10 marca do 31 grudnia 2009 r. (w zł)	Rok 2009
I. Kapitał własny przed 10 marca	0
II. Zmiany w kapitale własnym	130 000

1. Zwiększenia z tytułu wniesionego kapitału	120 000	
2. Zysk netto	10 000	
3. Kapitał podjęty przez właściciela	0	
III. Kapitał własny na koniec okresu		130 000

1.4. Gotówka czy zysk? Jak mierzyć efekty działalności firmy?

Zysk jest różnicą między przychodami i kosztami tego samego okresu.

Przychodom nie zawsze towarzyszą wpływy środków pieniężnych, kosztom nie zawsze towarzyszą wydatki (rozchody środków pieniężnych). J. Kowalski wykonał usługę, wystawił rachunek na 70 000 zł, ale klient nie wpłacił środków pieniężnych. Mimo to w rachunkowości uznany jest przychód, gdyż usługa została wykonana i odebrana przez klienta. Przychód ten został uwzględniony przy ustalaniu wyniku finansowego. J. Kowalski zainstalował w ogrodzie klienta urządzenia do nawadniania i wartość tych urządzeń uwzględnił w kosztach, mimo że za urządzenia jeszcze nie zapłacił. Taki sposób ujęcia przychodów i kosztów jest to konsekwencją stosowania w rachunkowości koncepcji memoriałowej, w której pomiar przychodów i kosztów oraz ustalanie wyniku finansowego nie są uzależnione od wpływu i wydatków środków pieniężnych. Rachunkowość memoriałowa dokonuje pomiaru zmian w kapitale własnym.

Gdybyśmy ustalali wynik działalności stosując rachunkowość kasową, czyli biorąc pod uwagę tylko zmiany w stanie środków pieniężnych, to rachunek wyników wyglądałby następująco:

„Jan Kowalski – architekt krajobrazu” Kasowy rachunek wyników za okres od 10 marca do 31 grudnia 2009 r. (w zł)	Rok 2009
I. Przychody ze sprzedaży usług = wpływy środków pieniężnych	0
II. Koszty działalności = wydatki	133 000

Zakup środków trwałych (samochodu i kosiarki)	100 000	
Zakup materiałów (roślin i narzędzi)	15 000	
Wynagrodzenia pracowników	18 000	
III. Strata kasowa		133 000

Czy efekt działalności prezentowany przez kasowy rachunek wyników jest prawidłowy, czy rzeczywiście firma J. Kowalskiego poniosła tak dużą stratę w tak krótkim czasie? Przecież wykonano i sprzedano usługę. Klient zapłaci za nią później. W bilansie występują należności o wartości 70 000 zł. Wydatkowano środki na zakup samochodu dostawczego i kosiarki (100 000 zł), ale zarówno samochód jak i kosiarka będą jeszcze wykorzystywane przy wykonywaniu różnych usług w przyszłości. Nie jest więc zasadnym uwzględnienie w wyniku pełnej wartości środków trwałych, lecz tylko tej ich części, która zużyła się w okresie, dla którego sporządza się rachunek wyników (amortyzacji).

Rachunkowość kasowa może mieć zastosowanie tylko wówczas, gdy ustalamy wynik w całym okresie działalności firmy, od momentu jej powstania do momentu zakończenia działalności. Jeśli kończymy działalność to wszystkie niepieniężne składniki majątkowe sprzedajemy (wymieniamy na gotówkę). Tylko wtedy możemy prawidłowo ustalić wynik stosując równanie:

$$\frac{\text{Stan gotówki na koniec okresu}}{\text{na koniec okresu}} - \frac{\text{Stan gotówki na początek}}{\text{na początek}} = \text{Wynik okresu (zysk lub strata)}$$

W przypadku firmy J. Kowalskiego można byłoby prawidłowo ustalić wynik, gdyby spłacono zobowiązania wobec dostawcy i pożyczkodawcy, klient zapłacił za usługę, sprzedano samochód i kosiarkę.

Czy możemy czekać na informacje o wyniku działalności do momentu likwidacji firmy? Wynik finansowy musi być ustalony przed upływem całkowitego okresu funkcjonowania firmy, trzeba więc ustalić wynik dla kolejnych krótkich okresów zwanych okresem sprawozdawczym czy obrotowym.

Aby ustalić wynik za okres sprawozdawczy dokonujemy pomiaru przychodów i kosztów dotyczących tego okresu stosując koncepcje memoriałową.

Zastosowanie koncepcji memoriałowej powoduje jednak, że nie mamy informacji o zmianach i przyczynach zmian w stanie środków pieniężnych.

Pomiar zmian w stanie środków pieniężnych odbywa się przy pomocy rachunku przepływów pieniężnych. W firmie Jana Kowalskiego następujące zdarzenia miały wpływ na zmianę stanu środków pieniężnych.

„Jan Kowalski – architekt krajobrazu” Rachunek przepływów pieniężnych za okres od 10 marca do 31 grudnia 2009 r. (w zł)		Rok 2009
I. Stan środków pieniężnych przed 10 marca		0
II. Wpływy		150 000
1. Wkład właściciela	120 000	
2. Zaciągnięta pożyczka	30 000	
III. Wydatki		133 000
1. Zakup środków trwałych	100 000	
2. Zakup materiałów (narzędzia i rośliny)	15 000	
3. Wypłata wynagrodzenia	18 000	
III. Zmiana stanu środków pieniężnych		17 000
IV. Środki pieniężne na koniec okresu		17 000

Stan środków pieniężnych w firmie „*Jan Kowalski – Architekt krajobrazu*” zwiększył się o 17 000 zł.

Z rachunku przepływów pieniężnych nie uzyskujemy informacji o tym, że wpłyną jeszcze do firmy środki pieniężne od klienta (należności) o wartości 70 000 zł, że mamy do zapłacenia zobowiązanie wobec dostawcy urządzeń o wartości 15 000 zł i wobec pożyczkodawcy o wartości 30 000 zł.

Informacje te uzyskamy z bilansu. Jeśli popatrzymy do bilansu sporządzonego na 31 grudnia to stwierdzimy, że po kilku miesią-

cach działalności firma dysponuje nie tylko środkami pieniężnymi w wysokości 17 000 zł, ale także środkami trwałymi o wartości 85 000 zł, a ponadto ma środki pieniężne u klientów (należności) w wysokości 70 000 zł. J. Kowalski ma zobowiązania w wysokości 42 000 zł. Wartość netto majątku J. Kowalskiego, obliczana jako różnica między zasobami (czyli środkami trwałymi, środkami pieniężnymi w banku i u klientów) a zobowiązaniami, wynosi 130 000 zł. Informuje nas o tym zestawienie zmian w kapitale własnym.